

มาฆบูชาเทศนา กัณฑ์ที่ ๔ ปฐกถาและจาตุรงคสันนิบาต

สมเด็จพระสังฆราช (สา ปุสฺสเทว) วัดราชประดิษฐา
กรุงเทพมหานคร

พระธรรมเทศนาในโอกาสจิตกาลทางพระพุทธศาสนา
คณะธรรมยุต
จัดพิมพ์เผยแพร่

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส. มาฆนักษัตตยัคคตาย อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ สุทฺธานนุตทยาณาโณ วิหรนฺโต ราชคเช	ปุณฺณาย ปุณฺณมาย โย ภควา โคตมวฺหโย สตุลา โลเก อนุคฺตโร มาฆรํ añ คิริพฺุทเช
เตหิ ปุเชเตว ภูจฺ- อภิวฺหติ ปุเชติ กาเลน สมมุขิภูตํ โอสฺวารนฺตํ ปาฏิโมกฺขํ ตสฺเสวาทฺโถ สมฺมา	ตฺถุจฺา อธิ สมฺมาคฺตา ภควนฺตํ สสาวกํ อตฺตารมฺมณคฺคตนา วิสุทฺธจฺตุมฺโปสฺเต สมฺพุทฺธสฺส สิริมฺโต

วิหาเร เวพฺุวเน ว สงฺฆสฺส สนฺนิปาตมฺหิ อาทฺตเดรเสหิ ภิกฺขุ- ตฺหิ คาลาหิ สงฺขิปฺโป สโมสฺสเวสิ โฉวาท-	กถนฺทุกนินฺวาปิเย อุคฺตเม จตุรงฺคิเก สเดหิ ปรีวรีโต สพฺพํ พุทฺธานสฺสาสนํ ปาฏิโมกฺขํ อนุคฺตรํ
จาตุรงฺคสนฺนิปาต- ธมฺมี ถถํ กริสฺสสาม ตสฺมี ทพฺพปฺปสฺสาทาย สมฺมาหิตา นิสฺสามนฺนุ เอเวณฺหิ จิรกาโล โส	สนฺธิปีกํ ยถารหํ สทฺธาปสฺสาทวฺฑติเน ปฺุณฺณากิ วทฺตณาย จ สาธโว พุทฺธมฺมาภกา อาสนฺโน วิย เหสุสฺติ

ตเมวมฺภูตสมฺพุทฺธํ จิรกาลมตีตมฺปิ อยมฺปิ ปรีสา สพฺพา สมฺปคฺตา ตาหิสํ กาลํ ทีปฺฐปาทีสฺสกาเร	สขีณาสวสาวกํ ปสฺสาทเณ อนุสฺสรํ ปสฺสนฺนา ธมฺมกามินี สุนกฺขคฺตํ สุมงฺคลํ อภิสฺสชฺช ยถารหํ
ตโต ปสฺสาทอ ตฺถุเจยฺย อภิวทฺเตยฺย ภิกฺขโ ย จ ตโต ปสฺสาทกาโรปิ ตสฺโสวาทเณ สสิทฺธา สมเด็จพระผู้ทรงพระภาคองค์อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระนาม	สมฺพุทฺธคุณนินฺสลิโต โส สาคฺคโลกิ ทิวาโห อชฺชุตฺติกา จ พาทิรา สมฺมเทว ปวคฺตยฺนฺนฺติ.

ตามพระโคตมบัญญัติว่า “โคตม” พระองค์ใด มีพระกรุณาและพระปรีชาญาณกว้างใหญ่ไม่มีที่สุด บริสุทธิ์ส่องใสเป็นพระศาสดาอุดมเอกในโลก ไม่มีศาสดาอื่นจะยิ่งกว่า เมื่อเวลาประทับอยู่ ณ เวฬุวันกัณฑ์กนิวาปสถาน ณ เมืองราชคฤห์คอกเขาแห่งชาวมคร มีนามปรากฏว่า “คิริพชนคร” อันภิกษุ ๑,๒๕๐ องค์แวดล้อมเป็นพุทธบริวาร พระองค์ทรงย่อศาสนธรรมทั้งสิ้นด้วย

๓ พระคณา ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์อันประเสริฐ ณ ที่ประชุมแห่งสงฆ์ พร้อมด้วยองค์ ๔ ประการ เป็นสาวกสันนิบาตอันอุดม ณ วันบรมมีคติพิเศษ ประกอบด้วยมาฆนักษัตร เป็นมหามงคลสมัย เราทั้งหลายพุทธบริษัทผู้เลื่อมใสปรารถนาธรรม เมื่อถึงวันมาฆบรูณมี วันสาวกสันนิบาตซึ่งเป็นศุภฤกษ์มงคลดี เช่นวันนี้ มาระลึกถึงความเลื่อมใส ซึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับทั้ง

อดีตารมณส์ล่วงแล้วนาน มามีในที่เฉพาะหน้าตามกาล ควรให้เกิดอนุตตรिय-บุญญาภิสังขารให้เจริญความเชื่อและความเลื่อมใสด้วยประการดังนี้.
ขอสาธุชนพุทธมามกบริษัทที่ค่านับน้อมในพระรัตนตรัย จงตั้งจิตตั้งฟังปวัตติกถาเรื่องจาตุรงคสาวกสันนิบาต แห่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้นโดยเคารพ เพราะว่าได้ทราบความอัศจรรย์นั้นแล้ว แม้ถึงกาล

นั้นล่วงไปแล้วนาน ก็จักเป็นเหมือนกาลใกล้ แต่นั้นความเชื่อและความเลื่อมใส ที่อาศัยยึดคุณพระรัตนตรัยเป็นอารมณ์ ก็จะต้องอยู่และเจริญมากขึ้นไป เป็นกุศลขั้นธกของบุญใหญ่นำมาซึ่งประโยชน์ แต่นั้นปสาทการที่พุทธมามกบริษัททำด้วยเลื่อมใส ภายใต้อการเคารพนอบนบด้วยกายวาจาจิต ภายนอกคือสักการะอามิสมีประทีปรูปเทียนสุคนธชาติเป็นต้น ก็จะต้องสำเร็จ

อนาคตกาลก็ดี มีอยู่ในปัจจุบันกาลบัดนี้ก็ดี ย่อมมีการประชุมสาวกสงฆ์เป็นสันนิบาตใหญ่ พร้อมด้วยองค์ ๔ ประการ เป็นอัศจรรย์ประจำทุก ๆ พระองค์ บางพระองค์มี ๓ วาระ บางพระองค์มี ๒ วาระ บางพระองค์มีวาระเดียว ส่วนภิกษุที่มาประชุมนั้นไม่นิยมแน่นอน แต่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแห่งเราทั้งหลาย มีสาวกสันนิบาตเช่นนั้นวาระเดียว นิยมภิกษุล้วนพิจารณาพรหันธ์

๑,๒๕๐ องค์ ก็และสันนิบาตนั้นได้มีแล้ว ณ เวฬุวนาราม พระนครราชคฤห์ เมื่อเวลาตะวันบ่าย วันเพ็ญพระจันทร์เสวยฤกษ์มาฆะ เป็นมหามงคลสมัย.
บัดนี้จักแสดงเรื่องจาตุรงคสันนิบาตนั้นโดยสังเขป จำเดิมแต่ความอุบัติแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นว่า “อโหสิ โข โส ภควา มชฺชิมิสฺสุชนปฺเทสุ อริยเกสุ มนุสฺเสสุ อุปฺปนฺโน” เป็นต้น แปลความว่า “สมเด็จพระ

ควางไม้้อสตัดพลฤกษ์มหาโพธิสถานฝั่งแม่น้ำเรณูชรา แล้วทรงนั่งด้วยบัลลังก์อันเดียวเสวยวิมุตติสุขที่มหาโพธิมณฑล และควางไม้ขอपालนิโครธ ไม้มุจลินท์ ไม้ราชายตนพฤษ์ ๔ ตำบลนี้ สถานละ ๗ วัน แล้วเสด็จกลับมาประทับที่ควางไม้ขอपालนิโครธอีก ทรงพิจารณาถึงธรรมที่ได้ตรัสรู้เห็นว่า เป็นคุณอันลึกยากที่สัตว์ผู้ยินดีในอาลัยจะตรัสรู้ตามได้ ท้อพระหฤทัยในการทรงแสดงธรรม

สั่งสอน แต่อาศัยพระกรุณาในหมู่มสัตว์ จึงทรงพิจารณาอีกเล่า ก็ทรงทราบด้วยพระปัญญาว่า บุคคลผู้มิเกล่น้อยเบาบางก็มี ผู้มิเกลเสหนาก็มี ผู้มีอินทรีย์คือ สัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา กล่าวก็มี ผู้มีอินทรีย์อ่อนก็มี ผู้มีอาการอันดีก็มี ผู้มีอาการอันชั่วก็มี เป็นผู้จะฟังสอนให้รู้ได้โดยง่ายก็มี เป็นผู้จะฟังสอนให้รู้ได้โดยยากก็มี เป็นผู้สามารถจะรู้ได้ก็มี เป็นผู้ไม่สามารถจะรู้ได้ก็มี เมื่อพระองค์

ขอपालนิโครธ ไปสู่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ทรงแสดงธรรมจักกัปปวัตตนสูตร ประถมเทศนาแก่พระเบญจวัคคีย์ ให้พระโคตมัญญะผู้เป็นประธานได้บรรลุพระโสดาปัตติผลแล้ว ทรงสั่งสอนพระวัปปะ กัททियะ มหานามะ อัสนธิ ให้ดำรงในโสดาปัตติผลด้วยปรีถณกเทศนาและประทานเอหิภิกขุแก่เธอทั้ง ๕ แล้วตรัสเทศนานัตถคถักณสูตรให้เธอทั้ง ๕ ได้บรรลุพระอรหัตผลแล้ว

ทรงส่งไปประกาศพระศาสนาในทิศต่างๆ และทรงสั่งสอนยศกุลบุตรกับสหยา ๕๔ คน ให้ได้บรรลุพระอรหัตผล ตั้งอยู่ในเอหิภิกขุอุปสมบท แล้วทรงส่งไปช่วยประกาศพระศาสนาเช่นเดียวกัน ส่วนพระองค์เสด็จพุทธดำเนินจะไปยังอุรุเวลาประเทศ ครั้นถึงป่าไร่ฝ้าย ทรงสั่งสอนกัททวคคีย์กุมาร ๓๐ คน ให้บรรลุพระอริยมรรค อริยผล เบื้องต่ำเพียงเสขภูมิ และให้ดำรงในเอหิภิกขุ

พันองค์นั้นบรรลุพระอรหัตผลแล้ว อันพระอรหันต์พันหนึ่งแวดล้อมเป็นพุทธบริวาร เสด็จพุทธดำเนินไปยังเมืองราชคฤห์ ประทับ ณ ลัญจิวุทยานสวนตาลหนุ่ม ทรงแสดงธรรมีกถาให้พระเจ้าพิมพิสารกับพราหมณ์ ๑๑๑ คน นหุดสำเร็จพระโสดาปัตติผล นหุดหนึ่งตั้งอยู่ในสรณคมน์ ครั้นรุ่งขึ้นเวลาเช้า อันพระอรหันต์พันองค์นั้นแวดล้อมเสด็จไปทรงทำกตกิจ ณ พระราช

นิเวศน์ แล้วทรงรับเวฬุวนารามซึ่งพระเจ้าพิมพิสารนั้นถวาย แล้วเสด็จสำราญพระอิริยาบถในเวฬุวนารามนั้น ครั้งนั้น พราหมณ์มาถนพชื่อสาริปุตตะและโมคคัลลานะสองสหยา เทียวแสวงหาโมกขธรรม ไปประพฤติพรหมจรรย์อยู่ในสำนักแห่งสฤชัย ผู้เป็นคณาจารย์อยู่ในเมืองราชคฤห์กับปริพพาชกบริษัท ๒๕๐ คน สองสหยาได้กระทำกตกาตัญญูกันไว้ว่า ผู้ใดได้ธรรมพิเศษก่อนจง

แล้วได้บรรลุโสดาปัตติผล แล้วกลับไปหาโมคคัลลานปริพพาชก แสดงธรรมปริยายนั้นให้ฟัง โมคคัลลานปริพพาชกได้สดับก็ได้บรรลุโสดาปัตติผล จึงชวนกันไปอำเภอสาตถุชัยผู้เป็นอาจารย์แล้วพร้อมกับศิษย์ปริพพาชก ๒๕๐ นั้น ไปเฝ้าสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ณ เวฬุวนารามทูลขออุปสมบท สมเด็จพระบรมสุคตก็ประทานเอหิภิกขุอุปสมบทแก่เธอเหล่านั้น ภิกษุ ๒๕๐ ผู้เป็น

บริวาร ฟังธรรมเทศนาแล้วได้สำเร็จพระอรหัตสัน แต่พระสาริปุตตะและพระโมคคัลลานะยังหาได้สำเร็จพระอรหัตไม่ ฝ่ายพระโมคคัลลานะนับแต่บรรพชาแล้วได้ ๗ วัน ไปกระทำความเพียรอยู่ที่บ้านกัลลาลมุตตคาม นั่งโงกวงเพราะโทษถิ่นะมิทระ สมเด็จพระบรมศาสดาทรงทราบก็เสด็จไปทรงสั่งสอน ท่านได้ฟังพุทธโอวาทแล้ว บำเพ็ญเพียรไปก็ได้สำเร็จพระอรหัตผล

พระชีนาสวสาวก ซึ่งได้ประชุมพร้อมกัน ณ ที่สันนิบาตนั้น แม้เป็นอดีตารมณส์ล่วงไปแล้วนาน มาสันนิบาตประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ เพื่อจะบูชาสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กับทั้งพระสาวกอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ พุทธบริษัทนี้มาอภิวาทกราบไหว้บูชาสมเด็จพระผู้มีพระภาค กับทั้งพระชีนาสวสาวก ในวันคล้ายกับวันที่พระองค์ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ในวิสุทธอุปลถอันอุดมเป็น

ตามโอวาทของสมเด็จพระทศพลเจ้านั้นเป็นไปโดยชอบ เพื่ออภิญญวิบุลผลทางสุคติสวรรค์และนิพพาน ตามสมควรแก่วิบากสามารถนั้น ๆ ด้วยประการดังนี้.
เริ่มความในเรื่องประชุมสาวกสงฆ์ ที่ชื่อว่าจาตุรงคสันนิบาตนั้น ตามแนวพระบาลีมหาปทานสูตรที่ขนิทาย โดยความว่า เป็นนิมยอย่างหนึ่งที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายในอดีตกาลล่วงไปแล้วก็ดี จักมีใน

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นได้เสด็จมาอุบัติแล้ว ณ มนุษยชาติชาวอริยชนในมัชฌิมชนบท เป็นโคตมโดยพระโคตร เป็นพระโอรสแห่งกษัตริย์ศากยวงศ์ เสด็จออกบรรพชาจากศากยสกุล ทรงอาศัยประโยชน์พยายามมณสิการโดยชอบ ละเสียซึ่งนิวรรณ์ทั้ง ๕ โดยวิขัมภนปทาน ทรงดำรงจิตในสติปฏฐานทั้ง ๔ ยังโพชนกัทั้ง ๗ ให้เกิดขึ้นแล้ว ได้ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ

ทรงทราบเช่นนี้แล้ว จึงทรงค้ำึงหาเวไนยสัตว์ผู้สมควรรับเทศนาในครั้งแรก ทรงเห็นอาพาธคาบสและอุทกคาบสว่ามีปัญญาสามารถจะตรัสรู้ได้ฉับพลัน แต่มาทำลายขันธสิ้นชีพเสียก่อนแล้ว จึงทรงระลึกถึงภิกษุเบญจวัคคีย์ ผู้ได้เคยอุปฏฐากพระองค์มาเมื่อครั้งทรงกระทำทุกกรกิริยาและมละพระองค์เสีย ไปอยู่ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี พระองค์เสด็จจากควางไม้

อุปสมบทแล้ว ทรงส่งไปประกาศพระศาสนาในทิศต่างๆ ฝ่ายพระองค์เสด็จไปยังอุรุเวลาประเทศ ทรงทรมานอุรุเวลกัศสปะ นทีกัศสปะ คยักัศสปะ สามคน ฟ้น้องกับบริวารพันหนึ่ง ด้วยอิทธิปาฏิหาริย์และอาเทศนาปาฏิหาริย์ให้คลายพยศร้าย และให้ดำรงคนในเอหิภิกขุอุปสมบทแล้ว พาไปยังคยาสิสประเทศ ทรงสั่งสอนด้วยอนุสาสนีปาฏิหาริย์พิเศษ คือ อาทิตตปริยายสูตร ให้ท่านทั้ง

บอกแก่กัน ครั้งนั้นพระอัสนธิเถระ ซึ่งสมเด็จพระบรมศาสดาทรงส่งไปประกาศพระศาสนา เข้าไปนิมิตบาตในพระนครราชคฤห์ สาริปุตตะปริพพาชก ได้เห็นท่านมีอินทรีย์อันสงบนำเลื่อมใส ควรเป็นที่ตั้งแห่งคุณพิเศษ จึงเข้าไปไต่ถามทราบความว่าเป็นพุทธสาวก จึงอาราธนาให้แสดงธรรม พระผู้เป็นเจ้าก็ได้เทศนาธรรมปริยายแสดงอริยสังัจ ๔ โดยสังเขป สาริปุตตะปริพพาชกได้ฟัง

ฝ่ายพระสาริปุตตะเถระ นับแต่บรรพชาแล้วได้กัังเดือน เมื่อสมเด็จพระผู้มีพระภาคเสด็จประทับอยู่ที่ถ้าสุกรชาดาเขาคิชฌณภู พระผู้เป็นเจ้าได้ฟังพระธรรมเทศนาที่เรียกอย่างหนึ่งว่า เวทนาปริคคหสูตร ที่พระองค์ทรงแสดงแก่ที่ฆนช-ปริพพาชก ก็ได้สำเร็จพระอรหัตผลในวันนั้น เวลานั้นเป็นเวลาตะวันบ้าย พระองค์เสด็จลงจากเขาคิชฌณภูเสด็จไปสู่เวฬุวนาราม พระอรหันต์ปฺราณขุฉิล

หนึ่งพันองค์ ปรากฏปริพพาชก ๒๕๐ องค์ บรรจบเป็น ๑,๒๕๐ องค์.

ไม่มีผู้ใดนัดหมายพากันมาประชุมพร้อมเป็นองค์ ๑.

ล้วนอุปสมบทด้วยเอทิกกุอุปลัมปทาเป็นองค์ ๑.

ล้วนเป็นจีณาสวอรหัตต์เป็นองค์ ๑.

วันนั้นเป็นวันมาฆปรุณมีเพ็ญมาฆมาสเป็นองค์ ๑.

มตฺตณฺณฺดา จ ภตฺตสฺมี	ปนฺตณฺจ สยนาสนํ
อธิจิตฺเต จ อาโยโค	เอตํ พุทฺธาน สาสนนฺติ.

แปลความว่า “พุทธบุคคลทั้งหลายกล่าวว่า ติดิกขาขันติเป็นตปธรรม และนิพพานธรรม อย่างยิ่ง บรรพชิตผู้เข้าไปมา เข้าไปเบียดเบียนสัตว์อื่น หาชื่อว่าเป็นสมณะไม่ การไม่ทำบาปทั้งปวง ๑ การบำเพ็ญกุศล ๑ การชำระจิตของ

ปาติโมกข์

อย่างหลังนี้ น่าจะเรียกว่า วินัยปาฏิโมกข์ เมื่อเพ่งตามอาการนี้ ปาติโมกข์ต้องแปลว่า เรื่องที่ยกขึ้นประกาศในที่มีหน้าเฉพาะ คือประกาศในท่ามกลางสงฆ์พร้อมหน้ากัน แต่ถ้าเพ่งโดยพยัญชนะ ก็แปลว่า เรื่องที่เป็นหัวหน้าอย่างยิ่ง โดยความเป็นประธาน ส่วนพระโอวาทปาติโมกข์นี้ควรแปลว่า พระโอวาทอันเป็นหลัก หรือเป็นแม่บทของพระพุทธศาสนา เพราะความในพระคถานัน

เมื่อพร้อมองค์ ๔ ประการ เป็นจาคุรงคิกสาวกสันนิบาตดังนี้แล้ว สมเด็จพระบรมโลกนาถทรงกระทำวิสุทธิอุโบสถ ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ในท่ามกลางสงฆ์บริษัท ย่อศาสนธรรมทั้งหมดด้วยพระคถาทัง ๓ ตามพระบาลีในมหาปทานที่ฉนิกายสูตรว่า

ปาติโมกข์

ปาติโมกข์

คน ๑ กิจ ๓ อย่างนี้เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย การไม่เข้าไปว่าร้าย ๑ การไม่ฆ่า ๑ การสำรวมในพระปาฏิโมกข์ ๑ ความเป็นผู้รู้จักประมาณในกัต ๑ ที่นั่งที่นอนอันสงัด ๑ การประกอบในอธิจิต ๑ กิจ ๖ อย่างนี้ เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย” ดังนี้.

โดยพระคถานี้ เป็นอันได้ความชัดว่า การแสดงปาฏิโมกข์ในท่ามกลาง

ปาติโมกข์

แสดงธรรมอันเป็นหัวใจของพระศาสนาทั้งหมด.

อีกอย่างหนึ่ง ในพระโอวาทปาติโมกขคถานีเอง มีพระโอวาทข้อหนึ่งว่า “**ปาฏิโมกฺเข จ สํวโร** ความสำรวมในพระปาติโมกข์” อยู่ด้วย นี่เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ปาติโมกข์มีหลายอย่าง ข้อนี้จักแสดงข้างหน้า เพราะฉะนั้น ขอสาธุชนพุทธบริษัท พึงตั้งจิตสดับอรรถาธิบายแห่งพระโอวาทปาติโมกขคถา

ขนฺติ ปรมํ ตโป ตีติกฺขา	นิพฺพานํ ปรมํ วทนฺติ พุทฺธา
น หิ ปพฺพชฺโติ ปรุปรฺจมาตี	สมโณ โหติ ปรี วิเหถยฺนฺโต
สพฺพปาปสฺส อกรรมํ	กุสลสฺสุปฺสมุปฺทา
สจฺจิตฺตปริโยทปนํ	เอตํ พุทฺธาน สาสนํ
อนุปฺวาโท อนุปฺมาโต	ปาฏิโมกฺเข จ สํวโร

ปาติโมกข์

สงฆ์ ในพระพุทธศาสนามี ๒ อย่าง คือ ยกหัวข้อธรรมะอันเป็นหลักของพระศาสนา เช่นขันติขึ้นประกาศอย่าง ๑ ยกวินัยอันเป็นข้อบังคับขึ้นประกาศอย่าง ๑ เรื่องที่ยกขึ้นประกาศนั้น เรียกว่าปาติโมกข์ ถ้าเป็นพระโอวาท คือ คำสอนคำเตือน ก็เรียกว่าโอวาทปาติโมกข์ ดังพระคถานี้ ถ้าเป็นคำสั่ง คำบังคับ อันเป็นพระวินัย ก็เรียกว่า ภิกขุปาฏิโมกข์บ้าง ภิกขุณีปาฏิโมกข์บ้าง

ปาติโมกข์

อันท่านจักได้ผลัดเปลี่ยนกันแสดงเป็นกัณฑ์ๆ ตามวาระต่อไป ณ กาลบัดนี้ เทอญ.

ปาติโมกข์